

ту воды. Через эту точку седируется и, таким образом, выравнивается имеющая место полнота в меридиане мочевого пузыря, что способствует купированию болевого синдрома [5].

Ушная акупунктура дополняла корпоральную акупунктуру.

Главные точки: 38 (крестцовые позвонки и копчиковый позвонок), 40 (поясничный отдел позвоночника), 54 (точка люмбаго), 55 (Shen-Men), 34 (Subkortex), 13 (надпочечники). Техника: иглы в избранных для укалывания точках коротко вращали, а затем оставляли на 15–20 мин. Ежедневно проводили один лечебный сеанс. Если пациент реагировал на лечение хорошо, в две-три точки вводили иглы длительного действия с экспозицией до 7 суток.

Дальнейшие комбинации точек. Через 5 дней при отсутствии ожидаемого эффекта укалывали точки: P5, V40, VG26, VB34, V65, V60, V34, VC6. У пациентов со сложностью вставать и садиться пунктировали точки VG6 и V23.

Всего на курс проведено 10 процедур рефлексотерапии. После лечения отмечалось снижение интенсивности боли по ВАШ (20–30%) до легкой степени выраженности боли. У 2 человек была диагностирована грыжа межпозвоночного диска L_{IV}–L_V, у 3-х — L_V–S_I. Пациенты были направлены на консультацию к нейрохирургу для решения вопроса об оперативном лечении в связи с выраженным болевым синдромом и отсутствием эффекта от консервативного лечения.

Выводы

Рефлексотерапия пациентов с дорсалгией на поясничном уровне включала разнообразные комплексные методы воздействия на точки акупунктуры. В сочетании с традиционными методами терапии возможно достижение более выраженного купирования болевого синдрома, что сокращает сроки лечения и улучшает качество жизни.

ЛИТЕРАТУРА

1. Каменев, Ю. Ф. Клинические основы противоболевой терапии: природа хронической боли, условия ее возникновения и ликвидации / Ю. Ф. Каменев, В. Б. Каменев. — СПб., 2006. — 456 с.
2. Шнорренбергер, К. К. Учебник китайской медицины для западных врачей / К. К. Шнорренбергер. — М.: Balbe, 2007. — 560 с.
3. Шнорренбергер, К. К. Терапия акупунктурой. Хирургия, урология, ортопедия (включая ревматологию), дерматология, гинекология, помощь при родах / К. К. Шнорренбергер. — М.: Balbe, 2003. — Т. 2. — 328 с.
4. Самосюк, И. З. Акупунктура. Энциклопедия / И. З. Самосюк, В. П. Лысенко // Украинская энциклопедия им. М. П. Бажана. — М.: АСТ-Пресс, 1994. — 543 с.
5. Стояновский, Д. Н. Рефлексотерапия: практ. руководство / Д. Н. Стояновский. — М.: Эксмо, 2008. — 960 с.

УДК 82.07.09

ДА ПЫТАННЯ РАСПРАЦОЎКІ КОЛЕРАБАЧАННЯ МАСТАЦКАГА ТЭКСТУ Ў НАВУКОВАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Бароўская І. А.

Установа адукацыі

«Гомельскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»

г. Гомель, Рэспубліка Беларусь

Уводзіны

У сучаснай лінгвістычнай літаратуры адной з актуальных выступае праблема колерабачання мастацкага тэксту. Даследаванне сістэмы колерабачання многімі замежнымі і некаторымі айчыннымі навукоўцамі дазваляе меркаваць, што ў апошнія гады акрэсліваецца новы напрамак у мовазнаўстве, які можна ахарактарызаваць паняццем «лексічная каларыстыка». Колеравая і светлавая лексіка валодае істотным семантычным, сінтагматычным і выяўленчым патэнцыялам, мае вялікае значэнне ў плане адлюстравання пэўных фрагментаў моўнай карціны свету мастака і забеспячэння эстэтычнага дыялогу паміж пісьменнікам і чытачом. Аналіз колерабачанняў дае магчымасць вызначыць асаблівасці ўжывання ў мастацкім тэксце адпаведных фарбаў, характар асацыятыўных сувязяў, якія пры гэтым узнікаюць.

Катэгорыя колеру і святла звязана з псіхічнай і эмацыянальнай сферай пісьменніка, глыбіннымі тэкставымі мікраструктурамі. Каларыстычная лексіка, будучы пэўнай знакавай сістэмай, выступае ў мастацкім тэксце як своеасаблівая вербальна-эстэтычная парадыгма, што адлюстроўвае спецыфіку аўтарскага светаўспрымання.

Выкарыстанне паэтам колеравай і светлавой лексікі, творчае пераасэнсаванне яе семантычнага патэнцыялу з'яўляецца важным элементам дасягнення мастацкай вобразнасці і выразнасці. Бачанне свету ў колеры — адно з найбольш моцных чалавечых адчуванняў. Неабходна таксама звярнуць увагу на тое, што ў свядомасці чалавека лёгка запамінаюцца фарбы, зрокавае ўяўленне колеру

няцяжка выклікаць, назваўшы адпаведнае слова. Таму моўныя сродкі абазначэння колеру, даступныя не толькі розуму, але і пачуццю, валодаюць вялікімі выяўленчымі магчымасцямі.

Выбар каларатываў характарызуе час працы мастака. Да гэтага трэба дадаць, што і светапогляд мастака выяўляецца ў мастацкім творы праз слова, выбар і ўжыванне якога вызначае як творчасць мастака, яе адметнасць ад іншых, так і яго творчую асобу. *Мэтай* артыкула з'яўляецца даследаванне пытання распрацоўкі колерабачання мастацкага тэксту ў навуковай літаратуры. Пры гэтым выкарыстаны даследчы, апісальны *метады*. *Прадметам* даследавання выступілі колеранайменні (каларонімы і люксонімы).

Колеравую і светлавую лексіку (каларонімы і люксонімы) для зручнасці даследавання мэтазгодна аб'яднаць у адпаведныя семантычныя палі «Колер» і «Святло» [2, с. 5].

Вызначэнне спецыфікі ўжывання колеравай і светлавой лексікі, аб'яднанай у асобныя семантычныя палі, з пункту гледжання этна-, псіха-, тэралінгвістыкі, мэтазгодна правесці на матэрыяле мовы пісьменніка, які ў сваіх творах імкнуўся да адлюстравання найлепшых нацыянальных асаблівасцяў свайго народу (этнасу).

Цікаваць да колеру ўзнікала яшчэ ў антычнасці. Арыстоцель, Платон, Геракліт і іншыя філосафы імкнуліся зразумець яго прыроду, асэнсаваць сімвалічны характар светабачання, колераабазначэння. Пазней колер стаў аб'ектам даследавання фізікі, мастацтвазнаўства, мовазнаўства.

Вывучэнне функцыянавання колеру з пункту гледжання розных галін навукі мае істотнае значэнне для разумення лінгвістычнай сутнасці калароніма. Напрыклад, аптычная, тэрмічная характарыстыкі колеру, якія разглядаюцца ў фізіцы, служаць асновай для выяўлення моўных асаблівасцяў няўласных якасцяў колеру ў мастацкім творы. Даследаванні з боку псіхалогіі дазваляюць меркаваць пра спецыфіку колеравых асацыяцый чытача, служаць базай для лінгвістычнай інтэрпрэтацыі прыёму колеравай гармоніі і дысгармоніі. У такіх навуковых працах у той ці іншай ступені выяўляюцца экстралінгвістычныя кампаненты колерабачання. Некаторыя даследчыкі аналізуюць ўздзеянне колеру на чалавека, у прыватнасці, асацыяцыі, што выклікаюцца колерам; дастаткова падрабязна разглядаюць праблему колеравай сінтэзі і колеравых асацыяцый у залежнасці ад характару асобы рэціпіента. Даследчыкі адзначае розную сілу ўздзеяння колеру у залежнасці ад характару, тэмпераменту і духоўнага стану чалавека [2, с. 11].

Даволі грунтоўна М. Дэрыбэрэ даследуе характар успрымання аб'екта з пэўнай афарбоўкай або асвятленнем у залежнасці ад пары года, часу сутак і многіх іншых прычын, што мае важнае значэнне для разумення колеравых і светлавых уяўленняў у мастацкім тэксце [4, с. 37].

Блізкія да М. Дэрыбэрэ паводле аб'екта даследавання працы М. Мінарта, які вывучае характар святла ў залежнасці ад фактуры і аддаленасці адпаведнай афарбаванай рэаліі. Даследаванні М. Мінарта маюць істотнае значэнне ў першую чаргу для стварэння лінгвістычнай тэорыі колеравага і светлавага кантрасту.

Элементы псіхалінгвістыкі знайшлі сваё адлюстраванне ў працах Ж. Агастона. У сваёй кнізе «Тэорыя колеру і яе выкарыстанне ў мастацтве і дызайне» вучоны засяроджвае ўвагу на асаблівасцях успрымання ізаляванага колеру, яго эстэтыцы, аналізуе псіхалагічнае ўздзеянне колеру на чалавека ў залежнасці ад колератону, колеравых камбінацый [1, с. 24].

З уласналінгвістычнага боку гісторыя колерабачання разглядалася Н. Бахілінай, якая прасачыла развіццё значэнняў каларонімаў, пачынаючы з першых вядомых пісьмовых помнікаў ва ўсходнеславянскіх мовах. Даследчыца прывяла шматлікія старажытныя вырыянты назваў колеру, вызначыла залежнасць выкарыстання каларонімаў ад жанру твора [3].

Даследаванне сістэмы колераабазначэння мастацкага тэксту дае магчымасць меркаваць не толькі пра асаблівасці мовы канкрэтнага твора, але і пра спецыфіку колерабачання пісьменніка, пра ўплыў колеравых камбінацый на ўспрыманне твора чытачом. Але ўспрыманне мастацкага тэксту павінна забяспечвацца экстралінгвістычнымі ўмовамі, праз своеасаблівы сінтэз ведаў розных галін чалавечай дзейнасці. Даследаванне асаблівасцяў стварэння вобразу, механізма рэалізацыі адмысловых мастацкіх прыёмаў павінна праходзіць з улікам жанравых адметнасцяў твора. Як правіла, вершаваныя, праязныя і драматычныя тэксты характарызуюцца выкарыстаннем розных мастацкіх прыёмаў, стылістычных фігур, дзе адным з кампанентаў выступае колеравая лексема. Каларонімы і люксонімы заўсёды з'яўляюцца мастацкім матэрыялам, выконваюць выяўленчую функцыю, яны фігуруюць не проста ў якасці лагічнага азначэння, а выкарыстоўваюцца як сродак выяўлення вобразнасці. Так, традыцыйнае для беларусаў спалучэнне «белы снег» ілюструе, у першую чаргу, каларыстыку прыроды нашай краіны [5, с. 55]. У той жа час гэта сінтагма ў народаў Поўначы выклікае іншыя асацыяцыі, таму што для абазначэння розных адценняў снегу раніцай, удзень, увечары яны карыстаюцца дваццацю назвамі адценняў колеру.

Даследаванне колеравых пераваг еўрапейцаў і азіятаў дазваляе сцвярджаць, што шэраг розных фактараў уплывае на выбар таго ці іншага калароніма або люксоніма, на фарміраванне колеравай і светлавой эстэтыкі.

Такім чынам, аналізуючы пытанне распрацаванасці колерабачання мастацкага тэксту ў навуковай літаратуры, можна зрабіць наступныя *высновы*: праблема колерабачання мастацкага тэксту існуе і распрацоўваецца айчыннымі і замежнымі вучонымі. Усебаковы аналіз колераабзначэнняў дазваляе асэнсаваць глыбінныя мікраструктуры, якія істотна пашыраюць яго семантычную прастору, а механізм рэалізацыі мастацкіх прыёмаў павінен адбывацца з улікам жанравых адметнасцяў твора.

ЛІТАРАТУРА

1. *Агостон, Ж.* Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне / Ж. Агостон. — М.: Мир, 1982. — 184 с.
2. *Бабіч, Ю. М.* Колеравая і светлавая эстэтыка ў мове твораў Я. Коласа: Манаграфія / Ю. М. Бабіч. — Віцебск: УА «ВДУ імя П. М. Машэрава», 2002. — 127 с.
3. *Бахилина, Н. Б.* История цветообозначений в русском языке / Н. Б. Бахилина. — М.: Наука, 1975. — 292 с.
4. *Дерибере, М.* Цвет в деятельности человека : научное издание / М. Дерибере. — сокр. пер. с фр. А. М. Григорьева; предсл. А. Щипанова. — М.: Стройиздат, 1964. — 183 с.
5. *Лапацінская, В.* Колеравыя функцыі эпітэтаў ў творчасці паэтаў 60-сятнікаў / В. Лапацінская // Беларуска-руско-польскае супастаўляльнае мовазнаўства: зб. навуковых арт. 7 Міжнародная навук. канф. — Віцебск, 2006. — С. 410–412.

УДК 615.224:542.943-92'78:549.75

ВЛИЯНИЕ КОМБИНАЦИИ ТАУРИНА С ЦИНКА ДИАСПАРТАТОМ НА МОРФО-ГИСТОХИМИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА ПОЧЕК КРЫС ПРИ АМИНОГЛИКОЗИДНОЙ НЕФРОПАТИИ

Басалай О. Н.

Учреждение образования

«Гродненский государственный медицинский университет»

г. Гродно, Республика Беларусь

Введение

Аминогликозидные антибиотики (гентамицин и др.) — высокоэффективные лекарственные средства при инфекционных заболеваниях (сепсис и др.), вызываемых грамотрицательными микроорганизмами [2]. Однако их широкое применение в значительной степени ограничивается развитием нефро- и ототоксичности. До 25 % случаев применения аминогликозидов осложняются развитием нефропатий различной степени выраженности.

До настоящего времени предпринимаются безуспешные попытки ослабления или предупреждения аминогликозидной нефропатии путем применения: лекарственных средств, препятствующих накоплению этих антибиотиков в почках (декстран, инозитол, пиперациллин, фосфомицин, натрия гидрoкарбонат, флероксацин, лизин); ингибиторов лизосомальных ферментов (полиаспарагиновая кислота, даптомицин); нефропротекторов на уровне сосудистых клубочков (блокаторы кальциевых каналов); стимуляторов регенерации почек (улинастатин, фактор роста фибробластов-2) [4].

Цель

Установить нефрозащитное действие комбинации таурина с цинка диаспартатом (тауцин) при аминогликозидной нефропатии у крыс.

Материал и методы исследования

Опыты проведены на 48 беспородных белых крысах-самках с исходной массой 150–200 г в соответствии с Хельсинской декларацией о гуманном обращении с животными. Опытным животным вводили гентамицин (внутрибрюшинно, 60 мг/кг, 1 раз в день, 10 дней) отдельно и с комбинацией таурина с цинка диаспартатом: тауцин-5 (0,625 г таурина + 0,348 г цинка диаспартата; 5:1); тауцин-10 (соответственно 1,25 + 0,348; 10:1); тауцин-20 (2,5 + 0,348; 20:1) и тауцин-50 (6,25 + 0,348; 50:1). Комбинации веществ вводили в дозах 250 мг/кг (первые три) или 500 мг/кг (последняя) в желудок в виде взвеси в слизи крахмала, 1 раз в день, 10 дней. Контрольным крысам — раствор натрия хлорида изотонического для инъекций и слизь крахмала. Через 24 часа после последнего введения крыс декапитировали и извлекали левую почку.

Морфометрические и цитофотометрические исследования срезов почек проводили с помощью микроскопа Axioskop 2 plus (Zeiss, Германия), цифровой видеокамеры (LeicaFC 320, Германия), а также компьютерной программы анализа изображения ImageWarp 2,1 (BitFlow, США). По степени выраженности повреждения выделили следующие типы проксимальных извитых канальцев (ПИК) корковых нефронов (КН): 1 — без повреждений, 2 — с умеренными структурными повреждениями в апикальных отделах эпителиоцитов, 3 — с резко выраженными повреждениями клеток, 4 — с полным разрушением эпителия при сохранении только базальной мембраны и (или) прослоек соединительной ткани. Поскольку в ПИК юкстамедуллярных нефронов (ЮН) вариабельность поражения бы-